

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **České dráhy, a. s.,** se sídlem Nábřeží L. Svobody 1222, Praha 1, zastoupený JUDr. Karlem Muzikářem, LL.M., advokátem se sídlem Křižovnické nám. 193/2, Praha 1, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže,** se sídlem třída Kpt. Jaroše 1926/7, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. 4. 2015, č. j. 62 Af 96/2014 - 1401,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 4. 2015, č. j. 62 Af 96/2014 - 1401, **se zrušuje** a **věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 1. 4. 2015, č. j. 62 Af 96/2014 - 1401, bylo zrušeno rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) ze dne 6. 5. 2009, č. j. UOHS-R 155/2008/01-5485/2009/310/MVr, kterým bylo k rozkladu žalobce (dále jen „stěžovatel“) změněno rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 14. 7. 2008, č. j. S 220/06-13976/2008/830 takto:

„I.

Účastník řízení, společnost České dráhy, a. s. se sídlem Praha 1, Nábřeží L. Svobody 1222, IČ 70994226 tím, že

A. v období od 1. 5. 2004 do 30. 11. 2007 uplatňoval bez objektivně ospravedlnitelných důvodů vůči svým odběratelům rozdílné ceny za služby železniční nákladní dopravy u přeprav se srovnatelnými kalkulačními parametry ovlivňujícími výši nákladů na tyto služby a bez objektivně ospravedlnitelných důvodů uplatňoval v cenách služeb železniční nákladní dopravy rozdílné výše marží, čímž znevýhodňoval některé své odběratele železniční nákladní dopravy, kterým byly stanoveny ceny, resp. marže podstatně vyšší než jiným zákazníkům při obdobném nebo srovnatelném plnění, a rovněž ztížil možnost uplatnění ostatním železničním nákladním dopravcům na trhu, zneužil své dominantní postavení na trhu železniční nákladní dopravy substrátů přepravovaných ve velkých objemech na území České republiky uplatňováním rozdílných podmínek při srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž byli tito účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni, a to na újmu jiných soutěžitelů a spotřebitelů, čímž porušil v období od 1. 5. 2004 do 30. 11. 2007 zákaz uvedený v § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění účinném do 31. 8. 2009 (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže") a v období od 1. 5. 2004 do 30. 11. 2007 zákaz obsažený v čl. 82 písm. c) smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „SES"), neboť zneužití dominantního postavení mohl ovlivnit obchod mezi členskými státy;

B. v době od 1. 1. 2006 do 16. 9. 2007 společnosti SPEDIT-TRANS, a. s. a v době od 1. 1. 2006 do 30. 11. 2007 společnosti ŠPED-TRANS Levice, a. s. znemožnil bez objektivně ospravedlnitelných důvodů uzavírat smlouvy o zákaznickém tarifu, a získat tak slevu z veřejného ceníku – tarifu vozových zásilek, dále tím, že v době od 1. 1. 2006 do 16. 9. 2007 společnosti SPEDIT-TRANS, a. s. a v době od 1. 1. 2006 do 30. 11. 2007 společnosti ŠPED-TRANS Levice, a. s. bez objektivně ospravedlnitelných důvodů stanovil povinnost skládat 100% záloh na jím poskytované služby železniční nákladní dopravy, a tím, že dopisy ze dne 5. 1. 2006 bez objektivně ospravedlnitelných důvodů vypověděl společnosti SPEDIT-TRANS, a. s. smlouvu o centrálním zúčtování přepravného číslo 41209662 ze dne 20. 12. 2004 a společnosti ŠPED-TRANS Levice, a. s. smlouvu o centrálním zúčtování přepravného číslo 11214120 ze dne 31. 12. 2004, jejichž platnost skončila dne 28. 2. 2006, čímž znevýhodnil společnosti SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s. oproti ostatním svým odběratelům železniční nákladní dopravy a omezil spotřebitele železniční nákladní dopravy ve výběru dodavatelů, zneužil své dominantní postavení na trhu železniční nákladní dopravy substrátů přepravovaných ve velkých objemech na území České republiky uplatňováním rozdílných podmínek při srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž byli tito účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni, a to na újmu společností SPEDIT-TRAN, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s. a spotřebitelů, čímž porušil v období od 1. 1. 2006 do 30. 11. 2007 zákaz uvedený v § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže a zákaz obsažený v čl. 82 písm. c) SES, neboť zneužití dominantního postavení mohlo ovlivnit obchod mezi členskými státy;

C. v období od 1. 1. 2004 do 30. 4. 2004 uplatňoval bez objektivně ospravedlnitelných důvodů vůči svým odběratelům rozdílné ceny za služby železniční nákladní dopravy u přeprav se srovnatelnými kalkulačními parametry ovlivňující výši nákladů na tyto služby a bez objektivně ospravedlnitelných důvodů uplatňovat v cenách služeb železniční nákladní dopravy rozdílné výše marží, čímž znevýhodňoval některé své odběratelé železniční nákladní dopravy, kterým byly stanoveny ceny, resp. marže podstatně vyšší než jiným zákazníkům při obdobném nebo srovnatelném plnění, a rovněž ztížil možnost uplatnění ostatním železničním nákladním dopravcům na trhu, zneužil své dominantní postavení na trhu železniční nákladní dopravy

substrátu přepravovaných ve velkých objemech na území České republiky uplatňováním rozdílných podmínek při srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž byli tito účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni, a to na újmu jiných soutěžitelů a spotřebitelů, čímž porušil v období od 1. 1. 2004 do 30. 4. 2004 zákaz uvedený v § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže.

II.

Podle § 11 odst. 2 ve spojení s § 21a odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, jednání popsané v I. výroku tohoto rozhodnutí účastníku řízení, společnosti České dráhy, a. s., se sídlem Praha 1, Nábřeží L. Svobody 1222, IČ 70994226 do budoucna zakazuji.“

Ve výroku III. bylo změněno rozhodnutí ohledně výše pokuty, a to tak, že byla snížena z částky 270.000.000 Kč na částku 254.000.000 Kč a ve výroku IV. byla shodně jako v napadeném rozhodnutí uložena stěžovateli povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 2.500 Kč.

II. Odůvodnění napadeného rozsudku

V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud nejprve poukázal na to, že o žalobě již rozhodl rozsudkem ze dne 21. 4. 2011, č. j. 62 Ca 37/2009 - 680, kterým žalobu zamítl, protože z pohledu aplikace hmotného práva pokládal napadené rozhodnutí za přezkoumatelné a zákonné. Ve vztahu k procesnímu postupu Úřadu sice dovodil některá dílčí pochybení, ale ta nepřivodila nutnost napadené rozhodnutí zrušit. O kasační stížnosti podané proti tomuto rozsudku účastníkem řízení rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 Afs 57/2011 - 1251, jímž napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval řadu důvodů nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a v rámci částečného věcného vypořádání stížních námitek se kromě jiného vyjádřil k důsledkům krajským soudem dovozené procesní vady při opatřování posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. a k závěru, že stěžovatel nedoložil uplatňování podnákladových cen. Proto krajský soud rozhodoval o žalobě znovu.

Dále krajský soud uvedl, že účastník řízení žalobu obsahující 175 bodů doplnil dvěma přílohami na 127 stranách. Stěžovatel se k žalobě nesouhlasně vyjádřil ve 217 bodech na 47 stranách. Další navazující stanoviska byla podávána v průběhu řízení před krajským soudem i před Nejvyšším správním soudem a oba účastníci podali další stanoviska i k rozsudku Nejvyššího správního soudu. S ohledem na vázanost právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem označil krajský soud z pohledu nosných důvodů tohoto rozsudku ze všech obsáhlých procesních stanovisek obou účastníků za podstatné následující.

Účastník řízení ohledně procesních pochybení mimo jiné namítal, že stěžovatel při opatřování posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. postupoval v rozporu s ust. §

56 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). V souvislosti s hodnocením z pohledu hmotného práva účastník řízení mimo jiné namítal, že stěžovatel své závěry opírá o argumentaci týkající se podnákladových cen, ačkoli tato otázka nebyla nikdy předmětem správního řízení a je zřejmé, že k uplatňování podnákladových cen nedošlo a nebyly pro to opatřeny žádné důkazy. S tím pak souvisí pochybení stěžovatele, který v napadeném rozhodnutí na jedné straně dovozuje uplatňování podnákladových cen účastníkem řízení, ale současně nekvalifikuje jeho jednání podle ust. § 11 odst. 1 písm. e) zákona č. 143/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), resp. generální klauzule čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „smlouva ES“), a místo toho ve výroku rozhodnutí postihuje účastníka řízení za tzv. sekundární diskriminaci podle ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže, resp. čl. 82 písm. c) smlouvy ES. Po vydání zrušujícího rozsudku Nejvyšším správním soudem, účastník řízení doplnil svoji argumentaci v tom směru, že obě uvedené vady (každá samostatně) jsou důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť Nejvyšší správní soud nahlížel na důsledky uvedených vad odlišně než krajský soud.

Stěžovatel se k těmto dvěma žalobním bodům vyjádřil tak, že již v napadeném rozhodnutí připustil, že při opatřování posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. pochybil, ale tím účastníka řízení na jeho právech nezkrátil. Proto kvůli postupu při opatřování tohoto posudku není důvod napadené rozhodnutí rušit. Pokud jde o neprokázání uplatňování podnákladových cen, stěžovatel oponoval hodnocení Nejvyššího správního soudu, neboť podle jeho názoru nebyl účastník řízení shledán vinným za uplatňování podnákladových cen, a ani mu za takové jednání nebyla uložena sankce, jak vyplývá z jednotlivých výrokových částí napadeného rozhodnutí. Je-li pouze výrok správního rozhodnutí schopen zasáhnout do práv a povinností účastníků správního řízení, pak ani neprokázání uplatňování podnákladových cen není důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí.

Pokud jde o opatřování posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i., krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku poukázal na to, že již ve svém předchozím rozsudku dovodil, že vykazuje znaky velmi netransparentního a nezákonného postupu a od tohoto hodnocení nemá důvod se ani nyní odchylovat. V bodu 301. prvostupňového rozhodnutí stěžovatelem zmiňované „soukromoprávní zadání“ odborného stanoviska, ohledně kterého správní spis neobsahuje žádnou procesní stopu, jasně podle krajského soudu porušuje pravidla, která jsou pro obstarávání obdobných odborných posouzení předepsaná správním řádem. „Soukromé zadání“ nepochybně odňalo účastníku řízení práva podle ust. § 56 správního řádu. Navíc z procesních kroků stěžovatele, jež ani sám nezastírá, je patrno, že do posudku před jeho zpracováním zasahoval cestou „neoficiálního stanoviska“, separátně jednal se zpracovatelem posudku a že posudek ve formě „Závěrečné zprávy z řešení“, jež byla použita jako podklad pro stěžovatelovo rozhodnutí, je „doplněnou zprávou po připomínkách ÚOHS z 29. 11. 2007“. Nejen proces zpracování stanoviska, nýbrž i proces zpracování jeho „konečného znění“ jsou zatemněny. Krajský soud se ztotožnil s účastníkem řízení, že uvedeným postupem bylo porušeno rovněž ust. § 36 odst. 3 správního řádu, neboť komunikace se zpracovatelem posudku je důležitou procesní stopou postupu stěžovatele při vymezování relevantního trhu a tvoří podklad jeho rozhodnutí. Krajský soud poukázal na to, že už ve svém zrušeném rozsudku toto

stěžovatelovo pochybení konstatoval a pokládal-li za možné k takto opatřenému důkazu, který lze od ostatních oddělit, nepřihlížet, nevedlo jej to ke zrušení napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud však k důsledkům takto zjištěného pochybení zaujal odlišné stanovisko a uvedl, že je-li důkaz získaný v rozporu se zákonem, nemusí to být vždy bez dalšího důvodem pro zrušení správního rozhodnutí pro vady řízení a že žaloba může být nedůvodná, pokud by i při odhlédnutí od nezákonného důkazu bylo možno z ostatních provedených důkazů učinit jednoznačný závěr, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ svého rozhodnutí, obstojí. Výslovně pak uvedl, že bude na správním orgánu, setrvá-li krajský soud na svém závěru o nezákonném procesním postupu, aby vyhodnotil, zda i při odhlédnutí od posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. lze na základě ostatních důkazů učinit jednoznačný závěr, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nejvyšší správní soud pak výslovně stanovil, že setrvá-li krajský soud na svém závěru o nezákonném procesním postupu, bude na stěžovateli, aby provedl hodnocení důkazů bez zahrnutí posudku. Krajskému soudu tak nezbylo než dát za pravdu účastníku řízení, že tuto procesní vadu nelze zhojit v řízení o žalobě, nýbrž že je to důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí.

Posudek Centra dopravního výzkumu, v.v.i. se stal součástí podkladu rozhodnutí ve vztahu k vymezení relevantního trhu, tedy ve vztahu k otázce, jejíž zodpovězení je určující pro veškeré navazující úvahy ohledně postavení účastníka řízení na vymezeném relevantním trhu, a tedy určující i z pohledu dovoditelnosti spáchání správního deliktu v podobě zneužití dominantního postavení. Posudek byl podkladem skutkových zjištění ohledně vymezení relevantního trhu, jak plyne především z bodů 165., 166. a 180. prvostupňového rozhodnutí. Navíc skutková zjištění podávaná z tohoto posudku v jeho posledním znění se stala základem polemiky účastníka řízení a stěžovatele ohledně významu přepravní vzdálenosti pro vymezení relevantního trhu. Podle účastníka řízení měl tento posudek vést stěžovatele k závěru, že železniční doprava nákladů v objemu nad 500 t je dobře zastupitelná dopravou silniční při přepravě na vzdálenosti 100 km až 150 km i z pohledu jeho vztažení k „přepravě hromadných substrátů“ (vzájemně nehomogenních). Stěžovatel mu oponoval (např. od bodu 190.), což byl jeden z argumentů, pro které vymezení relevantního trhu nepřehodnotil. Relevantní trh byl vymezen jako trh železniční nákladní dopravy substrátů přepravovaných ve velkých objemech na území České republiky a na tomto trhu bylo dovozeno dominantní postavení účastníka řízení a deklarováno jeho zneužití. Proto se důvod zrušení vyplývající z nezákonného procesního postupu při opatřování posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. týká všech výrokových částí napadeného správního rozhodnutí.

K otázce uplatňování podnákladových cen krajský soud konstatoval, že již ve svém předchozím rozsudku dospěl k závěru, že nebylo prokázáno a od tohoto hodnocení nemá důvod se ani nyní odchylovat. Pak tedy logicky nemůže být prokázáno, v kolika případech a ve vztahu ke komu tak činil, aby byly zohledněny okolnosti, jakými jsou délka, soustavnost a celkový rozsah jejich uplatňování. Kalkulace obsažené v „*Žádostech o udělení výjimky…*“, ani jejich odsouhlasení nejsou důkazem o uplatňování podnákladových cen účastníkem řízení. Dokazování ohledně faktické realizace podnákladových cen na trhu stěžovatel podle obsahu správního spisu ani neprováděl. Krajský soud poukázal na to, že predatorní cenovou praktiku (uplatňování podnákladových cen) lze popsat jako jednání dominanta, který na nepřiměřeně dlouhou dobu nastaví své ceny na nepřiměřeně nízkou

úroveň způsobem, že sobě i ostatním soutěžitelům po uvedenou dobu bez objektivního ospravedlnění přivodí nevyhnutelné ekonomické ztráty. Přitom jeho záměrem je si tyto ztráty vynahradit později, až bude těžit z omezení soutěže, které bylo původním nastavením cen vyvoláno. Z napadeného rozhodnutí však není zřejmé, že stěžovatel v tomto směru na jednání účastníka řízení nahlížel. Formální podoba predatorního cenového chování může vykazovat rysy selekce, což v sobě nutně implikuje prvek diskriminace. Ani takto ovšem stěžovatel neuvažoval. Diskriminaci dovodil coby odlišný přístup k různým účastníkům trhu za situace, kdy protiplnění účastníka řízení bylo totožné, a v rámci takto odlišného přístupu okrajově konstatoval prokázání stavu, kdy se účastník řízení dostal s cenou až na hranici svých přímých nákladů. Dovozeným deliktem byla diskriminace a stěžovatelem zmiňované jednání v podobě uplatňování podnákladových cen bylo neodůvodněné a z pohledu ve výroku o vině a o trestu i zbytečné. Stěžovatelem konstatované výjimečné uplatňování podnákladových cen na základě žádostí o udělení výjimky (správní spis od str. 576) se objevily pouze v odůvodnění rozhodnutí. Uplatňování podnákladových cen nebylo prvkem, o který by stěžovatel opíral právní hodnocení zahrnuté ve výroku, nebylo samostatným argumentem z pohledu jím dovozovaných dopadů na trh, nebylo prvkem, o který by stěžovatel opíral vznik újmy (znak zneužití dominantního postavení podle ust. § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže) a nešlo o skutečnost, která by byla zvažována při stanovení výše uložené pokuty. Tato skutečnost nebyla znakem kvalifikovanější skutkové podstaty, jež by nebyla bez této skutečnosti dovozena, a jejíž použití by vyvolávalo potřebu přísnějšího postihu, nezpůsobovala naplnění deliktu, s nímž by se pak v rámci úvah o výši pokuty pracovalo metodou absorpce, ani nebyla stěžovatelem zohledňována jako okolnost přitěžující či polehčující. Navíc podle krajského soudu nedostatek podkladu rozhodnutí týkající se tvrzeného uplatňování podnákladových cen není automaticky nedostatkem týkajícím se závěrů ohledně diskriminačních praktik účastníka řízení. Postupovat diskriminačně lze i bez toho, že by byly aplikovány podnákladové ceny.

Vzal-li krajský soud v úvahu uvedené skutečnosti, pak argumentace účastníka řízení vyvracející dílčí závěry stěžovatele ohledně uplatňování podnákladových cen, byť je důvodná, mířila pouze na vybrané pasáže odůvodnění, nikoli na závěr, který se promítl ve výroku. Má-li soud přezkoumávat napadené výroky rozhodnutí, pak se musí v rámci uplatněných žalobních bodů zabývat tím, zda výroky napadeného rozhodnutí jsou řádně odůvodněny a mají oporu v podkladu rozhodnutí. Z tohoto pohledu krajský soud dospěl k závěru, že nesprávné (podkladem rozhodnutí nepodložené) dílčí závěry ohledně uplatňování podnákladových cen nezpůsobují nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud však ve zrušujícím rozsudku otázku důsledků uvedeného nedostatku skutkového podkladu posoudil odlišně. Poukázal na to, že stěžovatel se uplatňováním podnákladových cen zabýval v bodech 253., 254., 277., 281., 283., 285., 287., 289, 303. až 305., 314., 317. a 444. napadeného rozhodnutí. Z uvedených důvodů tedy podle Nejvyššího správního soudu neobstojí závěr, že uplatňování podnákladových cen nebylo skutečností, která by byla zvažována při stanovení výše uložené pokuty. Navíc závěr o uplatňování podnákladových cen účastníkem řízení nelze v kontextu celého odůvodnění napadeného rozhodnutí považovat za marginální nebo pouze podpůrný argument pro závěr o naplnění skutkové podstaty správního deliktu. Je tedy nepochybné, že stěžovatel uplatňování podnákladových cen považoval za důležitou součást jednání

účastníka řízení, a že se tedy jedná o jednu z podstatných skutečností pro konečný závěr, že zneužil své dominantní postavení.

Zavázal-li Nejvyšší správní soud krajský soud právním názorem, že závěr o uplatňování podnákladových cen není možné od zbývající části odůvodnění, a ani od výrokových částí napadeného rozhodnutí, separovat, neboť tvoří jeho integrální součást, pak zjištění krajského soudu ohledně nedostatku skutkového podkladu k uplatňování podnákladových cen se musí rovněž projevit ve zrušení napadeného rozhodnutí, a to podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatelova argumentace podnákladovými cenami byla argumentací ve vztahu ke zneužití dominantního postavení podle výrokové části I.A. a I.C. napadeného rozhodnutí, musí být z uvedených důvodů zrušeny tyto výrokové části. Ve vztahu k výrokové části I.B. napadeného rozhodnutí se argumentace podnákladovými cenami neobjevuje. Navíc odlišný charakter skutků ve výrokových částech I.A. a I.C. a výrokové části I.B. plyne již z toho, že podstatou zneužití dominantního postavení podle výrokových částí I.A. a I.C. bylo uplatňování rozdílných cen u přeprav se srovnatelnými kalkulačními parametry a uplatňování rozdílných výší marží (přitom v některých případech se jednalo právě o ceny podnákladové), zatímco podstatou zneužití dominantního postavení podle výrokové části I.B. bylo znemožnění uzavírání smluv o zákaznickém tarifu, stanovení povinnosti skládat zálohy na poskytované služby a vypovězení smluv.

Krajský soud tedy v obou uvedených otázkách, musí z pohledu uplatněných žalobních bodů sice dílčích, nicméně z pohledu napadeného rozhodnutí podstatných, dát účastníku řízení s vědomím závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu za pravdu, že dovozené vady řízení vedou, každá z nich samostatně, ke zrušení celého napadeného rozhodnutí.

Vypořádání dalších žalobních bodů v celém jejich rozsahu by na tomto závěru již nic nemohlo změnit. Přesto krajský soud zvažoval nutnost či vhodnost jejich vypořádání z pohledu procesního návodu k budoucímu postupu stěžovatele a dospěl k závěru, že jednotlivé vypořádávání dalších žalobních bodů by za současného stavu věci představovalo ve zcela převažující míře úvahy pouze akademické, jež by nemohly stěžovateli sloužit jako konkrétní naznačení dalšího postupu, ani by nepřispěly k eliminaci případných příštích soudních sporů postavených na argumentaci, jež by mohla z povahy věci odpovídat té, kterou účastník řízení uplatnil nyní. Veškeré hmotněprávní závěry, k nimž může stěžovatel v dalším řízení dospět, totiž mohou být ovlivněny jeho nutnou výchozí úvahou ohledně dostatečného skutkového podkladu k setrvání na vymezení relevantního trhu či ke změně názoru na tuto otázku. K úvahám ohledně vymezení relevantního trhu bude tedy muset stěžovatel přistoupit nově bez zahrnutí posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. Teprve na úvahy ohledně vymezení relevantního trhu mohou navázat úvahy ohledně postavení účastníka řízení na něm, tj. zda je vůbec soutěžitelem v dominantním postavení, a teprve na ně pak úvahy ohledně případného zneužití takového postavení. V hodnocení zneužití dominantního postavení se pak nutně projeví i druhý důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí, tj. nedostatek skutkového podkladu ke konstatování uplatňování podnákladových cen. Výsledkem dalšího řízení i v případě, že stěžovatel bude nadále pokládat postup účastníka řízení za zneužití dominantního postavení, tak může být zcela odlišná konstrukce, než jaká se promítla do napadeného rozhodnutí. Další postup tak

může spočívat v doplnění dokazování ohledně uplatňování podnákladových cen. To by se pak mělo nutně projevit ve výroku případného rozhodnutí deklarujícího zneužití dominantního postavení, anebo v upuštění od koncepce využívající argumentaci ohledně podnákladových cen, což se může projevit jak na procesním postupu stěžovatele, tak na jeho výsledku.

III. Argumentace v kasační stížnosti

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Stížní důvod nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem se týká posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. a uplatňování podnákladových cen. Ohledně předmětného posudku poukázal na to, že Nejvyšší správní soud krajskému soudu vytkl, že se přezkoumatelným způsobem nezabýval tím, zda při odhlédnutí od nezákonného důkazu lze z ostatních důkazů učinit jednoznačný závěr o skutkovém stavu. Krajský soud se však nezabýval tím, jakou relevanci má předmětný posudek pro vymezení relevantního trhu, pouze paušálně převzal své závěry ze zrušeného rozsudku a argumentací v kasační stížnosti se nezabýval. Stěžovatel poukázal na to, že již v napadeném rozhodnutí připustil, že v případě posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. došlo k procesní vadě, ale zároveň konstatoval, že se nejedná o vadu natolik závažnou, že by způsobila jeho nezákonnost či věcnou nesprávnost. Tím dal dostatečně najevo, že si je vědom nestandardnosti procesního postupu, ke kterému došlo. Proto ve svém rozhodnutí zdůraznil všechny další důkazy, ze kterých závěr o nezastupitelnosti silniční a železniční přepravy substrátů ve velkých objemech, a tím pádem i o správném vymezení relevantního trhu, vyplývá. Ze závěrů v napadeném rozhodnutí jednoznačně vyplývá správnost vymezení relevantního trhu a skutečnost, že tyto jsou podloženy adekvátními důkazy. Z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, že důkazy provedené ve správním řízení po vyloučení (podle krajského soudu) nezákonného důkazu (posudek Centra dopravního výzkumu, v.v.i.), poskytují dostatečný podklad pro úplné a vyčerpávající zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností. Krajský soud postupoval v rozporu s ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Pochybení při procesu pořizování posudku nebylo natolik významné, aby mělo za následek zrušení celého rozhodnutí, a to obzvláště za situace, kdy lze podle stěžovatele oprávněnost závěrů o správnosti vymezení relevantního trhu podložit všemi ostatními důkazy. V této souvislosti stěžovatel namítal, že krajský soud nepostupoval ve shodě s rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2013, č. j. 4 As 28/2013 - 24, a ze dne 17.8.2010, č. j. 2 Afs 135/2009 – 106 a neřídil se právním názorem Nejvyššího správního soudu. Na str. 1269 zrušujícího rozsudku je totiž uvedeno, že *"aniž by se totiž* (krajský soud) *přezkoumatelným způsobem zabýval tím, jakou relevanci má předmětný posudek pro posouzení otázky vymezení relevantního trhu, zejména když správní orgán I. stupně i Úřad s tímto posudkem při hodnocení důkazů pracovali..."*. Krajský soud se ale v napadeném rozsudku opět relevancí předmětného posudku pro posouzení otázky vymezení relevantního trhu nezabýval, pouze převzal své předchozí závěry a posouzení dokazování ponechal na správním orgánu.

I ohledně uplatňování podnákladových cen krajský soud podle stěžovatele rovněž postupoval v rozporu s ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť pochybení nebylo natolik významné, aby mělo za následek zrušení celého rozhodnutí. Krajský soud uvedl, že

nesprávné zjištění praktiky uplatňování podnákladových cen se ve skutkové větě výroku nijak nepromítlo (uplatňování podnákladových cen nebylo jednáním, které by bylo následně právně hodnoceno), ani nebylo prvkem, o který by stěžovatel opíral právní hodnocení zahrnuté v právní větě výroku, ani nebylo samostatným argumentem z pohledu dovozovaných dopadů na trh, ani nebylo prvkem, o který by byl opírán vznik újmy (znak zneužití dominantního postavení podle ust. § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže), a ani nešlo o skutečnost, která by byla zvažována při stanovení výše ukládané pokuty. Tato skutečnost nebyla znakem kvalifikovanější skutkové podstaty, jež by nebyla bez této skutečnosti dovozena, a jejíž použití by vyvolávalo potřebu přísnějšího postihu. Nezpůsobovala naplnění samotného deliktu, s nímž by se pak v rámci úvah o výši pokuty pracovalo metodou absorpce, a ani nebyla zohledňována coby okolnost přitěžující či polehčující. Mimo to podle krajského soudu nedostatek podkladu rozhodnutí týkající se stěžovatelem tvrzeného uplatňování podnákladových cen není automaticky nedostatkem týkajícím se závěrů ohledně diskriminačních praktik účastníka řízení. Přesto krajský soud na základě tohoto stěžovatelova pochybení napadené rozhodnutí zrušil. Stěžovatel zdůraznil, že svůj závěr o zneužití dominantního postavení v podobě cenové diskriminace nezaložil na zjištění podnákladových cen, ale na zjištění, že účastník řízení uplatňoval rozdílné podmínky při shodném nebo srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž byli tito účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni. Zmínky o uplatňování podnákladových cen jsou v napadeném rozhodnutí užívány pouze jako součást širšího konceptu cenové diskriminace. Podle stěžovatele je prioritní závěr vyplývající z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2005, č. j. 3 Ads 21/2004 - 55. Výrok napadeného rozhodnutí je formulován správně, již jednou byl soudem přezkoumán a nebyl v jeho formulaci shledán žádný problém. Proto bylo úkolem krajského soudu, ke kterému byl navíc zavázán Nejvyšším správním soudem, aby se lépe vypořádal se žalobními námitkami účastníka řízení. Zrušení napadeného správního rozhodnutí však nebylo na místě.

Ke stížnímu důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel uvedl, že podle judikatury je povinností krajského soudu vypořádat se se všemi žalobními námitkami, a to bez ohledu na jejich význam pro rozhodovanou věc. Jestliže krajský soud nepovažuje žalobní námitky za důvodné, nepostačí žalobní argumentaci pouze odmítnout, ale musí vždy uvést, v čem konkrétně nesprávnost této argumentace spočívá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44). Krajský soud se však v napadeném rozsudku valnou většinou žalobních námitek vůbec nezabýval. Došlo tak k situaci, kdy se stěžovatel po téměř šesti letech soudního řízení dozvídá, že nenaplnil některé požadavky procesních předpisů. Jaký je ale závěr ohledně celé řady hmotněprávních otázek, navzdory stovek stran odborných právních úvah obsažených v opravných prostředcích a vyjádřeních, nedostává. Množství koncepčních otázek, zejména správnost právní kvalifikace jednání účastníka řízení, naplnění všech znaků příslušných skutkových podstat, tak zůstalo nepřezkoumáno. Takový postup krajského soudu považuje stěžovatel za nepřezkoumatelný, a ani za souladný se záměrem zákonodárce stran přezkumu správních rozhodnutí. Postup správních soudů, které po několika letech bez jakéhokoliv přezkumu merita věci zruší správní rozhodnutí z důvodu procesní vady, je přinejmenším nehospodárný. Neméně zásadní je také negativní dopad na rozhodovací praxi stěžovatele. V důsledku dlouhotrvajících soudních přezkumů je nutné reagovat na judikatorní vývoj a změny, ke kterým v mezidobí došlo, což vede k neudržitelnosti

původních meritorních rozhodnutí. Ta pak musí být správními orgány měněna a aktualizována, ačkoliv k jejich meritornímu soudnímu přezkumu nikdy nedošlo. Proto je podle stěžovatele napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů spočívající v nevypořádání se a pominutí velké části žalobní argumentace vztahující se k meritu věci. Stěžovatel má tedy za to, že krajský soud se neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, postupoval formalisticky a převážnou částí žalobních námitek se vůbec nezabýval.

Ze všech těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření ke kasační stížnosti

Účastník řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti především uvedl, že podle jeho názoru je nepřípustná, a to zejména podle ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel se v kasační stížnosti snaží polemizovat se závazným právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem, kterým se krajský soud v napadeném rozsudku řídil. S ohledem na vyslovený závazný právní názor ve vztahu k posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i., za situace kdy krajský soud setrval na svém názoru o nezákonném procesním postupu, neměl jinou možnost než napadené správní rozhodnutí zrušit. Stěžovatel tak de facto usiluje, aby Nejvyšší správní soud přehodnotil svůj právní názor, což je nepřípustné. Nepřípustná je i polemika ohledně závěru o uplatňování podnákladových cen. Krajský soud respektoval závazný právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem, že závěry uvedené v napadeném rozhodnutí týkající se podnákladových cen nejsou marginální, ale naopak podstatné jak pro odůvodnění předmětného rozhodnutí, tak pro jeho výrok. Protože krajský soud nemůže zásadně nahrazovat úvahu správního orgánu ohledně posouzení skutkového stavu, musel zrušit přinejmenším výroky I.A a I.C napadeného rozhodnutí. Je tak na stěžovateli, aby údajné uplatňování podnákladových cen vyjasnil, respektive doplnil svá skutková zjištění a související podklady a nové rozhodnutí lépe odůvodnil, pokud by na svých závěrech o uplatňování podnákladových cen setrval. Argumentoval-li v kasační stížnosti tím, že jeho závěry nebyly v tomto směru stěžejní, ale byly pouze součástí širšího konceptu cenové diskriminace, rozporuje tím závazný právní názor Nejvyššího správního soudu. Na nepřípustnosti kasační stížnosti nemůže nic změnit ani to, že stěžovatel namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Nenamítal ji proto, že by se krajský soud nevypořádal s jeho vlastní argumentací, ale že se nevypořádal s argumentací účastníka řízení. Přezkoumání zbytku žalobních námitek by totiž v žádném případě nemohlo vést k tomu, že by krajský soud napadené správní rozhodnutí nezrušil, ba naopak. Kasační stížnost v tomto rozsahu nesměřuje proti výroku napadeného rozsudku, ale pouze proti jeho důvodům, respektive odůvodnění. Proto je nepřípustná podle ust. § 104 odst. 2 s. ř. s. Namítání nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku z důvodu, že krajský soud neposoudil všechny žalobní námitky odpovídá situaci, kdy by stěžovatel v řízení o žalobě sám namítal nezákonnost, popřípadě nepřezkoumatelnost, vlastního rozhodnutí a snažil se docílit jeho zrušení i z případných dalších důvodů než z těch, s nimiž se ztotožnil Nejvyšší správní soud a krajský soud, což je zjevně absurdní. Krajský soud v napadeném rozsudku pečlivě odůvodnil, proč nepovažoval za nutné se dalšími

žalobními námitkami zabývat. Jeho postup je plně konformní s judikaturou Nejvyššího správního soudu, jakož i se závěry odborné literatury, z níž se podává, že pokud je správní rozhodnutí rušeno pro podstatné vady, které mohou ovlivnit meritorní posouzení věci, nemusí se krajské soudy vypořádávat se žalobními body směřujícími vůči původnímu meritornímu posouzení správním orgánem. Stížní námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku je nezpůsobilá i z dalšího důvodu. Je totiž zcela obecná a postrádá konkrétní argumentaci, z jakého důvodu považuje stěžovatel napadený rozsudek za nepřezkoumatelný. Pouze obecně tvrdí, že se krajský soud nevypořádal se všemi žalobními námitkami, přičemž podle účastníka řízení krajský soud svůj postup v tomto směru přezkoumatelným způsobem vysvětlil a odůvodnil.

Pro případ, že by Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou, vyjádřil se účastník řízení ke stížním námitkám i věcně. Správní orgány si v průběhu správního řízení opatřily více podkladů k problematice zastupitelnosti mezi jednotlivými druhy nákladní přepravy. Následně však dospěly k závěru, že je potřeba odborný posudek. Jakmile ale bylo zjištěno, že posudek Centra dopravního výzkumu, v.v.i. vyznívá ve prospěch účastníka řízení, snažily se jeho význam marginalizovat a ignorovat, místo toho, aby byly na základě rozkladových námitek odstraněny vady v jeho posouzení a následně bylo k němu přihlédnuto jako k důležitému důkazu. Pokud jde o uplatňování podnákladových cen, účastník řízení znovu zopakoval, že z odůvodnění napadeného správního rozhodnutí je zřejmé, že bez závěru o údajném uplatňování podnákladových cen nemůže toto rozhodnutí obstát. Zjištění v tomto směru bylo klíčové pro naprostou většinu stěžovatelových závěrů. Považoval-li stěžovatel (nesprávný) závěr o uplatňování podnákladových cen účastníkem řízení za určující pro své rozhodnutí v mnoha ohledech, nemůže být od této skutečnosti odhlíženo. Napadené správní rozhodnutí nemůže být vykládáno jiným způsobem, který by mu hypoteticky umožňoval obstát i při nesprávnosti předmětného závěru. Stěžovatel zcela nesmyslně namítal, že krajský soud měl posoudit i ostatní žalobní námitky. Takto uplatněný stížní důvod je nezpůsobilý k projednání. Účastník řízení sice uplatnil v žalobě řadu argumentů svědčících o nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného správního rozhodnutí, nicméně krajský soud postupoval korektně a ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu, když pečlivě odůvodnil, proč nepovažoval za nutné se dalšími žalobními námitkami zabývat.

Ze všech uvedených důvodů účastník řízení navrhl, aby kasační stížnost byla odmítnuta jako nepřípustná a pokud by ji Nejvyšší správní soud shledal v nějakém rozsahu přípustnou, aby byla zamítnuta.

V. Právní hodnocení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

A) Nepřípustnost

Ke stížnímu důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. stěžovatel namítal nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem, a to ve vztahu k posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. a k uplatňování podnákladových cen účastníkem řízení.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud přezkoumává druhý rozsudek krajského soudu, kterým bylo rozhodnuto o žalobě účastníka řízení, musel se nejprve ve vztahu k tomuto stížnímu důvodu zabývat přípustností podané kasační stížnosti s ohledem na ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

Podle citovaného ustanovení je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a násl. s. ř. s.) je založeno téměř výlučně na kasačním principu, což znamená, že se lze domáhat pouze zrušení správního rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Prvky apelační či revizní se vyskytují výjimečně, např. v případě soudního přezkumu týkajícího se žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, anebo v případě moderace trestu podle ust. § 65 odst. 3 a § 78 odst. 2 s. ř. s. Je tomu tak především z toho důvodu, že řízení před správními soudy není „quasi odvolacím řízením vyššího správního orgánu“. Soudní řízení je samostatným přezkumným řízením, v jehož rámci soud posuzuje zákonnost napadeného správního rozhodnutí. Správní řízení tudíž nepřechází v řízení před správními soudy, nýbrž stává se jeho předmětem, který podléhá právnímu posouzení zásadně v rámci žalobních námitek. I v soudním řízení, stejně jako ve správním, jsou identifikovány a aplikovány právní předpisy, jsou určovány rozhodné skutkové otázky a je posuzováno, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav, aby na jeho podkladě mohlo být rozhodnuto v souladu se zákonem. Účelem soudního přezkumu, s ohledem na kasační princip, je posouzení zákonnosti správního rozhodnutí. Přezkum soudem hierarchicky vyššího stupně (v daném případě Nejvyšším správním soudem) je přitom pro další řízení na hierarchicky nižším stupni (před krajským soudem) závazné. Není přitom rozhodující, zda krajský soud v dalším řízení dospěje k odlišnému právnímu závěru či nikoliv, pokud respektoval právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem, který v souladu s ust. § 12 s. ř. s. jako vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování mimo jiné tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech. Důvody zrušení rozhodnutí krajského soudu musí mít oporu ve stížních námitkách formulovaných v kasační stížnosti nebo ve vadách, ke kterým Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti. Vázanost krajského soudu právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku má za následek, že krajský soud je povinen tento názor v dalším řízení respektovat jak v rozsahu, ve kterém Nejvyšší správní soud shledal důvody kasační stížnosti opodstatněnými, tj. neztotožnil se s právním posouzením věci krajským soudem, příp. s názory vyslovenými ve správním rozhodnutím, tak v rozsahu, ve kterém posoudil stížní námitky jako nedůvodné, tj.

akceptoval právní názor vyslovený krajským soudem v napadeném rozsudku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2009, č. j. 4 Ads 19/2008 - 188).

V dané věci Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil závazný právní názor jak ve vztahu k posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i., tak ve vztahu k uplatňování podnákladových cen.

Ve vztahu k předmětnému posudku vyslovil jednoznačný závazný právní názor, že *„Bude proto na správním orgánu, setrvá-li krajský soud na svém závěru o nezákonném procesním postupu, aby vyhodnotil, zda i při odhlédnutí od posudku Centra dopravního výzkumu, v. v. i. lze na základě ostatních důkazů učinit jednoznačný závěr, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Toto hodnocení však nemůže provést krajský soud místo správního orgánu.“* Krajský soud respektoval tento právní názor, když uvedl: *“Za situace, kdy zdejší soud setrval na svém závěru o nezákonném procesním postupu, kdy (nové) hodnocení důkazů bez zahrnutí posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. nemůže provést zdejší soud a kdy Nejvyšší správní soud výslovně stanovil, že toto hodnocení důkazů bude na žalovaném, nezbývá zdejšímu soudu než dát zapravdu žalobci, že tuto procesní vadu (nezákonné pořízení důkazu) nelze zhojit v řízení před zdejším soudem, nýbrž, že jde o důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí.“*

Ve vztahu k podnákladovým cenám se Nejvyšší správní soud neztotožnil s názorem krajského soudu, že *„Dovozeným deliktem je diskriminace a žalovaným zmiňované jednání v podobě uplatňování podnákladových cen je neodůvodněné, ale z pohledu výroku o vině a trestu i zbytečné. Žalovaným konstatované výjimečné uplatňování podnákladových cen (...) se objevuje pouze v odůvodnění rozhodnutí.“* a vyslovil závazný právní názor, že *„závěr o uplatňování podnákladových cen stěžovatelem nelze v kontextu celého odůvodnění přezkoumávaného správního rozhodnutí v žádném případě považovat za marginální nebo pouze podpůrný argument pro závěr o naplnění skutkové podstaty předmětného správního deliktu. (...) Krajský soud totiž neopodstatněně marginalizoval důležitou část argumentace Úřadu navzdory tomu, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí je opakovaně obsažena. Je tedy nepochybné, že Úřad uplatňování podnákladových cen považoval za důležitou součást jednání stěžovatele, a že se tedy jedná o jednu z podstatných skutečností pro konečný závěr, že stěžovatel zneužil své dominantní postavení. Závěr o uplatňování podnákladových cen není možné od zbývající části odůvodnění, a ani od výrokových částí, napadeného rozhodnutí separovat, neboť tvoří jeho integrální součást.“*

Krajský soud si byl vědom vázaností právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem v těchto otázkách, které v odůvodnění napadeného rozsudku nejen citoval, ale také je v plném rozsahu respektoval. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nenamítal, že krajský soud se neřídil závaznými právními názory Nejvyššího správního soudu, které se vztahují k posudku Centra dopravního výzkumu, v.v.i. a podnákladových cen, jsou tyto stížní námitky podle ust. § 104 odst. 3 písm. a) věta před středníkem s. ř. s. nepřípustné.

B) Nepřezkoumatelnost

Další stížní námitka byla uplatněna z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., protože krajský soud se podle stěžovatele v napadeném rozsudku nevypořádal s většinou

žalobních námitek uplatněných účastníkem řízení, což má podle jeho názoru za následek jeho nepřezkoumatelnost.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů vychází z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94 a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit. To potvrzuje i navazující judikatura, např. nález ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody*.“

Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013 - 25), je nutno se stížním důvodem podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zacházet obezřetně, neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy věc bude pravomocně rozhodnuta, což není v zájmu ani účastníků řízení, protože jejich základním právem, jako nositelů veřejných subjektivních práv, je, aby věc byla projednána bez zbytečných průtahů (čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), resp. v přiměřené lhůtě (čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), a ani ve veřejném zájmu na hospodárnosti řízení. Přesto, že z hlediska ústavních principů je třeba důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být vždy posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se krajský (městský) soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními žalobními námitkami.

Pokud účastník řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti tvdil, že i stížní námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku je nepřípustná, je třeba poukázat na ust. § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého je krajský soud povinen přezkoumat napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. V případě zamítnutí žaloby je opomenutí zabývat se některým ze žalobních bodů podstatnou vadou vždy, protože každý ze žalobních bodů může mít vliv na posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. V případě, že je správní rozhodnutí soudem zrušeno, nemusí nesplnění povinnosti (vypořádat všechny žalobní body) vždy vést k závěru o jeho nepřezkoumatelnosti. Je tomu tak v případě, kdy je správní rozhodnutí nepřezkoumatelné do té míry, že to vylučuje jeho přezkum v mezích žalobních bodů nebo kdy správní rozhodnutí nemělo být vůbec vydáno, např. pro prekluzi. Zruší-li ale krajský (městský) soud správní rozhodnutí pro nezákonnost, pak záleží na konkrétních okolnostech dané věci. Při zrušení správního rozhodnutí je totiž podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku. Zrušení správního rozhodnutí při důvodnosti jen některého ze žalobních bodů vyžaduje posouzení dalších žalobních bodů jen tehdy, má-li to význam pro další správní řízení. Pokud je zřejmé, že ve správním řízení již nemůže být pokračováno, např. pro prekluzi, nebo je naopak potřebné rozsáhlé doplnění dokazování, jehož výsledek nelze předjímat, může být posouzení ostatních žalobních bodů bez významu. Není-li to třeba, může obstát i rozsudek rušící správní rozhodnutí pro důvodnost některého ze žalobních bodů, aniž by se krajský (městský) soud dalšími žalobními body zabýval. Takový postup je ovšem vždy spojen s rizikem, že důvod zrušení správního rozhodnutí v řízení o kasační stížnosti neobstojí a opomenutí ostatních žalobních bodů nabude intenzity ústící v posouzení napadeného rozsudku jako nepřezkoumatelného. V tomto kontextu lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 10. 5. 2010, č. j. 2 As 6/2010 - 164, ze dne 15.9.2010, č. j. 1 Afs 31/2010 - 89, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Afs 105/2010 - 167, ze dne 17.5.2012, č. j. 9 As 1/2012 - 21 a ze dne 25.2.2013, č. j.2 Afs 65/2012 - 64.

Účastník řízení v předchozí kasační stížnosti namítal 18 důvodů nepřezkoumatelnosti zrušeného rozsudku krajského soudu. Protože Nejvyšší správní soud 15 z nich vyhodnotil jako důvodné, přičemž se jednalo o otázky pro věc zásadní, byl to jeden z důvodů pro zrušení předchozího rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení. Ve zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud zdůraznil, že vzhledem k právní a skutkové složitosti dané věci a obsáhlosti vydaných rozhodnutí i jednotlivých podání jak účastníka řízení, tak stěžovatele, nelze některé sporné otázky vždy zcela separovat, neboť mohou být vzájemně provázány. Proto je třeba v případě, kdy se krajský soud výslovně nevypořádal s některou ze žalobních námitek, vždy hodnotit, zda jeho právní názor není součástí argumentace týkající se jiných souvisejících námitek nebo není vysloven v kontextu celého odůvodnění napadeného rozsudku. To však v žádném případě neznamená, že by mohl v rozsahu některých žalobních bodů rezignovat na přezkum napadeného správního rozhodnutí. Současně ale Nejvyšší správní soud připustil, že v dané věci lze, s ohledem na její komplexnost, rozsah a složitost, do určité míry tolerovat, že krajský soud na některý z dílčích či podpůrných stěžovatelových argumentů výslovně nereaguje.

Jednotlivé stížní námitky účastníka řízení týkající se nepřezkoumatelnosti posoudil Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku takto:

„ 1) důkazy provedené mimo ústní jednání, protokolace

Podle stěžovatele se krajský soud nevypořádal s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Azs 26/2009 - 100, a ze dne 26. 11. 2008, č. j. 2 As 59/2008 - 80) týkající se protokolace o důkazech provedených mimo ústní jednání a dopadu absence takové protokolace na zákonnost správního rozhodnutí, na kterou odkázal stěžovatel v souvislosti s námitkou porušení ust. § 53 odst. 6 správního řádu (bod 255. žaloby).

Argumentuje-li účastník řízení judikatorními názory, musí se s nimi soud vypořádat, a to minimálně tak, že uvede, proč je pro danou věc nepovažuje za relevantní. Jen tak může být rozhodnutí soudu přesvědčivé, pokud jde o správnost jím zvoleného výkladu (srov. nález Ústavního soudu ze dne 17. 8. 2005, sp. zn. I. ÚS 403/03, dostupný na http:\\nalus.usoud.cz).

Krajský soud sice neopomenul vypořádat žalobní námitku týkající se porušení ust. § 51 odst. 2 a § 53 odst. 6 a § 18 správního řádu a v odůvodnění napadeného rozsudku (str. 20 první odstavec) a vyjádřil právní názor ohledně absence protokolů o důkazech provedených mimo ústní jednání s tím, že i když se jedná o vadu, nemá tato vada vliv na zákonnost a věcnou správnost napadeného správního rozhodnutí, neboť je nepochybné, že listiny založené ve správním spise byly podkladem rozhodnutí, že jimi Úřad prováděl důkaz a že stěžovatel měl možnost se s nimi seznámit. I pokud by Úřad o provádění důkazů listinami pořídil záznam, důkazní situace by se oproti stavu bez jeho pořízení nezměnila. Nijak však nereagoval na stěžovatelovu argumentaci judikaturou Nejvyššího správního soudu, a proto není zřejmé, zda ji považoval za irelevantní ve vztahu k dané věci nebo se jednalo ohledem na obsažnost žaloby o její přehlédnutí. Nelze totiž vyloučit, že s ohledem na citovanou judikaturuy by mohlo dojít k posunu právního názoru krajského soudu. Proto výslovné nevypořádání se s judikaturou je třeba považovat za dostatečný důvod pro závěr o nepřezkoumatelnosti této části napadeného rozsudku.

2) nekonzistence výroku a odůvodnění napadeného správního rozhodnutí

Podle názoru stěžovatele se krajský soud rovněž nevypořádal s namítanou nekonzistencí výroku napadeného rozhodnutí a jeho odůvodnění.

Krajský soud na str. 12 napadeného rozsudku uvedl, že otázkou nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí spočívající v nekonzistenci výroku rozhodnutí a jeho odůvodnění se bude zabývat až v rámci hmotněprávního posouzení věci. Namítanou nekonzistencí se pak výslovně zabýval pouze na str. 35 (poslední odstavec) napadeného rozsudku, kde uvedl, že Úřad ve výroku konstatoval spáchání správního deliktu v podobě sekundární diskriminace, ale odůvodnil jej skutečnostmi relevantními pro diskriminaci primární. Dále uvedl, že sdílí závěr Úřadu, že „intenzita cenové diskriminace sekundární způsobila vylučovací účinek ve vztahu k žalobcovým přímým konkurentům." Za podstatné krajský soud považoval, že Úřad „jasně dovozoval újmu jak v té formě, že žalobce znevýhodňoval některé své odběratele, kterým byly stanoveny ceny, resp. marže podstatně vyšší než jiným zákazníkům, tak v tom směru, že ztížil možnost uplatnění ostatním železničním nákladním dopravcům na trhu". Tím, že se krajský soud ztotožnil se závěry Úřadu, nijak nereagoval na námitku rozporu výroku a odůvodnění správního rozhodnutí. Z napadeného rozsudku tak podle Nejvyššího správního soudu není zřejmé, zda krajský soud namítaný rozpor mezi výrokem a odůvodněním napadeného rozhodnutí shledal či nikoliv. Reakci na konkrétně formulovanou žalobní námitku přitom

nelze v napadeném rozsudku nalézt ani v kontextu hodnocení důvodnosti jiných žalobních bodů. Napadený rozsudek je proto v této části nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

3) neurčitost výroku

Stěžovatel dále namítal, že se krajský soud také nevypořádal s námitkou, že z výroků napadeného správního rozhodnutí není zřejmé, kdo měl být znevýhodňován na úkor koho.

Krajský soud sice v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že výroky I.A. a I.C. nejsou neurčitými, neboť Úřad jasně deklaroval, že stěžovatel porušil konkrétní ustanovení zákona o ochraně hospodářské soutěže a SES konkrétním jednáním, které spočívalo v tom, že uplatňoval bez objektivně ospravedlnitelných důvodů rozdílné ceny vůči svým odběratelům za služby železniční nákladní dopravy a že uplatňoval bez objektivně ospravedlnitelných důvodů v cenách služeb železniční nákladní dopravy marže v rozdílné výši (str. 16 napadeného rozsudku). Nicméně nijak se nevyjádřil ke stěžovatelově argumentaci (bod 228 žaloby) týkající se absence údaje ve výroku správního rozhodnutí, kdo měl být jeho jednáním znevýhodněn, tj. kteří konkrétní zákazníci stěžovatele měli být diskriminováni a vůči jakým jiným, když počet jeho zákazníků je mnohonásobně vyšší než dva. I v této části je proto napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

4) subjektivní stránka deliktu

Krajskému soudu stěžovatel rovněž vytýkal nevypořádání se s jeho argumentací, že subjektivní stránka deliktu musí být součástí výroku správního rozhodnutí.

K této otázce se krajský soud velmi lakonicky vyjádřil na str. 16 v prvním odstavci napadeného rozsudku, kde uvedl, že „Zavinění (tedy zmínka o subjektivní stránce deliktu) není znakem skutkové podstaty a (podle tehdy účinné právní úpravy) má místo v úvahách žalovaného ohledně výše ukládané sankce za spáchání správního deliktu.“ Takové vypořádání se s argumentací obsaženou v bodech 232 až 235 žaloby, v níž je také poukazováno na judikaturu Nejvyššího správního soudu nelze v žádném případě označit za přezkoumatelné.

5) nové strukturování souběhu vnitrostátního a komunitárního deliktu Úřadem; jednočinný souběh vnitrostátního a komunitárního deliktu

Stěžovatel spatřoval nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku i v tom, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s jeho žalobní námitkou, že Úřad zcela nově strukturoval souběh vnitrostátního a komunitárního deliktu, konkrétně ve vztahu k porušení zásady dvojinstančnosti, použití absorpční zásady a jednočinnému souběhu komunitárního a vnitrostátního deliktu.

Krajský soud na tuto žalobní námitku reagoval na str. 18 a 19 napadeného rozsudku tak, že „Jestliže je pochybení žalovaného dále dovozováno z toho, že až v napadeném rozhodnutí žalovaný formálně strukturoval souběh deliktů podle vnitrostátní a komunitární úpravy, aniž by se obdobná struktura projevila už v předchozím prvostupňovém rozhodnutí, ani takový postup nelze žalovanému vytýkat a dovozovat z něj zkrácení žalobce na jeho právech, které by se mělo projevit zrušením rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí jasně

zdůvodňuje, z jakého důvodu takto jednání žalobce strukturuje, konkrétně poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a především dovodil, že formální strukturování jednání žalobce na delikt komunitární a na delikt vnitrostátní na podstatě věci ani na závažnosti žalobcova jednání nic nemění. (...) [S]ám žalovaný zdůrazňuje, že jde pouze o změnu formální, která se na věcném hodnocení nikterak neprojevuje, a pro zdejší soud je navíc podstatné, že ani v případě, že by takto byl konstruován popis skutku již v prvostupňovém rozhodnutí, žalobce by svoji argumentaci po věcné stránce nikterak nezměnil – jeho argumentace by zůstala totožná.“

Těmito obecnými formulacemi tak nebylo vůbec reagováno na obsažnou žalobní námitku konkrétně formulovanou v bodě 75 a násl. žaloby. Krajský soud se pouze odvolává na odůvodnění napadeného správního rozhodnutí s tím, že je v něm také poukaz na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ale přitom vůbec není zřejmé, o jakou judikaturu se jedná. Stěžovatel rovněž krajskému soudu zcela oprávněně vytýká, že zcela pominul závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 10. 4. 2009, č. j. 2 Afs 93/2008 - 945. Za vypořádání žalobní námitky pak už vůbec není možno považovat spekulativní úvahu krajského soudu, jak by stěžovatel argumentoval po věcné stránce v případě, kdyby býval byl popis skutku konstruován shodně v rozhodnutí jak prvostupňovém, tak i druhostupňovém. Proto námitka nepřezkoumatelnosti ve vztahu k novému strukturování souběhu vnitrostátního a komunitárního deliktu Úřadem je důvodná.

6) vymezením produktového relevantního trhu

Stěžovatel také namítal, že krajský soud opomenul vypořádat některé námitky týkající se vymezení produktového relevantního trhu. Jedná se zejména o pominutí spisového materiálu ohledně významu kritéria přepravní vzdálenosti, nezohlednění rozhodovací praxe zahraničních soutěžních úřadů a opomenutí vyjádřit se k listinnému důkazu svědčícímu ve prospěch stěžovatelovy argumentace (žádost o udělení výjimky při přepravě tzv. pokrutin).

Pokud jde o namítané pominutí části správního spisu, stěžovatel v této souvislosti v kasační stížnosti zpochybnil tvrzení krajského soudu, že žádný ze zákazníků o důležitosti přepravní vzdálenosti nehovořil, a poukázal na vyjádření konkrétních společností (NH-TRANS, DKV ČESMAD, s. r. o., LADOS, a. s., Českomoravský cement, a. s.) které naopak kritérium přepravní vzdálenosti zmiňovaly.

Významem kritéria přepravní vzdálenosti pro vymezení produktového relevantního trhu se krajský soud poměrně obsáhle zabýval na str. 23 až 25 napadeného rozsudku, ale na konkrétní argumenty stěžovatele ohledně kritéria přepravní vzdálenosti nijak nereagoval. Krajský soud označil za klíčová kritéria jednak speciální vybavení k využití železniční přepravy (zejména vlečky), a jednak objem přepravovaného zboží, zatímco přepravní vzdálenost za klíčové kritérium nepovažoval. Uvedl – li, že žádná věcná argumentace stěžovatele přímo nevyvrací závěry Úřadu (str. 25 napadeného rozsudku), nepovažuje to Nejvyšší správní soud za, v daném kontextu, dostačující a přezkoumatelným způsobem formulovaný závěr.

K rozhodovací praxi zahraničních soutěžních úřadů krajský soud na str. 13 napadeného rozsudku uvedl, že považuje za podstatné, že Úřad „zdůraznil myšlenku, že tato rozhodnutí odrážejí skutkové a právní závěry opírající se o skutková zjištění zahraničních soutěžních

orgánů v jimi projednávaných věcech, ty se ve specifických okolnostech tak složité otázky, jakou je vymezování relevantního trhu, mohou odlišovat, a tedy tato rozhodnutí mohou představovat pouze nepřímý návod, jak k vymezení relevantního trhu v právě projednávané věci přistoupit, ale nemohou být samy o sobě rozhodující.“ Argumentace krajského soudu je srozumitelná a je z ní zřejmý právní názor, k němuž krajský soud dospěl. Proto v tomto rozsahu není námitka nepřezkoumatelnosti důvodná.

Krajský soud také podle stěžovatele nereagoval na argumentaci týkající se žádosti o udělení výjimky pro přepravu pokrutin ve velkých objemech, z níž plyne, že i v případě přepravy ve velkých objemech byl nucen reagovat na tlak vytvářený silniční dopravou, což svědčí pro zahrnutí silniční přepravy do relevantního trhu přinejmenším u tohoto typu komodity (bod 46 žaloby). Souhrnné posouzení zastupitelnosti železniční a silniční dopravy, tj. nikoliv ve vztahu ke konkrétnímu druhu zboží, ale agregátně vede podle stěžovatele ke značnému zkreslení reálných podmínek na daném trhu.

Krajský soud str. 26 napadeného rozsudku uvedl, že „Pokud jde o tvrzení žalobce, že při vymezování relevantního trhu měl být zohledněn druh konkrétního přepravovaného zboží, pak není pravdou, že by většina důkazního materiálu zdůrazňovala nutnost tyto faktory zohlednit. Pokud jde o jednotlivé posudky, k nim se zdejší soud již shora vyjádřil - a platí to i pro posouzení otázky nezbytnosti atomizovat přepravované zboží pro účely vymezování relevantního trhu v právě projednávané věci na jednotlivé druhy. I v tomto ohledu tedy zůstává těžiště úvah o vymezení relevantního trhu na posouzení spotřebitelských preferencí, konkrétně tedy hlediska konečného spotřebitele. Je logické, že jednotliví oslovení soutěžitelé poskytovali své odpovědi ve vztahu k těm konkrétním druhům zboží (k těm komoditám), které se jich týkají, to však nic nemění na tom, že mezi jednotlivými konkrétními druhy zboží, které označil žalovaný coby hromadné substráty, není z pohledu jejich přepravy zásadního rozdílu; žádný takový rozdíl není indikován z odpovědí oslovených soutěžitelů, ani žalobce neuvádí žádné konkrétní jasné skutečnosti, kterými by měl být tento závěr vyvrácen.“ Z citované části napadeného rozsudku je sice zřejmé, že krajský soud se neztotožnil se stěžovatelem v tom, že by při vymezování relevantního trhu měl být zohledněn druh konkrétně přepravovaného zboží, nicméně nelze přehlédnout, že na jeho žalobní argumentaci reagoval pouze v obecné rovině a nezabýval se zcela konkrétními odkazy na ty části správního spisu, které mají podporovat jeho právní názor na otázku zastupitelnosti železniční a silniční nákladní přepravy. Uvedené se přitom netýká pouze žádosti o udělení výjimky pro přepravu pokrutin, ale i dalších listinných důkazů obsažených ve správním spise. V bodě 43. žaloby stěžovatel uvedl, že „jednotlivé společnosti se rozhodují o optimálním způsobu přepravy většinou ve vztahu k určité komoditě a nikoli ve vztahu k nějaké abstraktní a neuchopitelné kategorii zboží, kterou Úřad označil jako „hromadné substráty“ či jen „substráty“.“ K tomu poukázal na odpovědi oslovených subjektů obsažené ve správním spise, např. na č. l. 58, 65, 72, 73, 80, 125, 134. V bodě 47. žaloby stěžovatel dále argumentoval tím, že řada oslovených soutěžitelů konstatovala ve vztahu k některým komoditám zastupitelnost železniční a silniční přepravy při přepravě zboží ve velkých objemech. K tomu odkázal na vyjádření společností Sokolovská uhelná, a. s., Lafarge Cement, a. s., Lasselsberger, s. r. o., Sklopísek Střeleč, a. s., Spolchemie, a. s., Tvarbet Moravia, a. s., Vendy & V, s. r. o., Čechofracht, a. s., Lovochemie, a. s. a Transplus, s. r. o. Neobstojí tedy tvrzení krajského soudu, že stěžovatel v této souvislosti neuvedl žádné konkrétní skutečnosti vyvracející argumentaci Úřadu. Vzhledem k tomu, že krajský soud hodnotil důvodnost této žalobní námitky pouze v obecné rovině přesto, že stěžovatel argumentaci Úřadu zpochybnil

konkrétními a četnými odkazy na obsah správního spisu, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek je v této části nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

7) dominantní soutěžitel nemůže být soutěžním právem nucen v případě reakce na konkurenční cenovou nabídku shodným způsobem snížit ceny en bloc

Stěžovatel spatřoval nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku rovněž v tom, že se krajský soud nevypořádal s jeho argumentací, že ani dominantní soutěžitel nemůže být soutěžním právem nucen v případě reakce na konkurenční cenovou nabídku shodným způsobem snížit ceny en bloc.

V bodě 137. žaloby rozporoval stěžovatel závěr správního orgánu I. stupně převzatý Úřadem, že „z imperativu zákazu znevýhodňovat zákazníky u srovnatelných transakcí kladeného na dominantní soutěžitele pak plyne požadavek na změnu cen en bloc u všech takovýchto zákazníků tak, aby jejich část nebyla nepřípustnou měrou diskriminována oproti těm, u nichž hrozí jejich přechod ke konkurenci" (bod 309 napadeného rozhodnutí). V této souvislosti namítal jednak nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, a jednak, že do tvorby cen by Úřad neměl zasahovat, nejsou-li překročeny určité limity stanovené dominantním soutěžitelům soutěžním právem. Limity, které jsou stanoveny soutěžním právem, přitom nejsou představovány blíže nespecifikovaným „přijatelným cenovým rozpětím", se kterým bez bližšího vysvětlení pracuje Úřad, ale negativními dopady na hospodářskou soutěž v materiálním smyslu. Požadavek na uniformitu cen by navíc podle stěžovatele paradoxně v obecné rovině posiloval dominantní pozici. Pokud by nemohl dominantní soutěžitel poskytnout slevu určitému zákazníkovi na základě individuálního jednání, aniž by musel generelně snížit obdobně cenu všem svým zákazníkům, jeho ochota tak učinit by byla mnohem nižší, což by v důsledku vedlo k tomu, že by cenová hladina na trhu byla vyšší. Dále pak stěžovatel namítal nepřípadnost poukazu Úřadu na rozhodnutí Komise ve věci č. IV/31.900, BPB Industries, ze dne 5. 12. 1988.

I na tuto žalobní námitku lze najít reakci krajského soudu v napadeném rozsudku velmi obtížně. Snad by mohla být aspoň v obecné rovině vyjádřena na str. 16 napadeného rozsudku ve druhém odstavci, kde krajský soud reaguje na námitku neurčitosti výroků napadeného rozhodnutí, a v této souvislosti uvádí, že Úřad „zcela nevyloučil možnost soutěžitele v dominantním postavení přizpůsobit své ceny konkurenční nabídce jiných soutěžitelů, a tedy neúčtovat stejné ceny, avšak pouze za podmínky, že takovýto soutěžitel takto vzniklé cenové rozdíly, jimiž by reagoval na konkurenční nabídky jiných soutěžitelů, ve vztahu k jednotlivým zákazníkům udrží v přijatelném cenovém rozpětí – a tak by podle názoru žalovaného mohly být rozdíly shledány objektivně ospravedlnitelnými (bod 308. napadeného rozhodnutí). Proto i tuto stížní námitku vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako důvodnou.

8) koncept „přijatelného cenového rozpětí"

Podle stěžovatele se krajský soud nevypořádal s argumenty, že přístup Úřadu založený na „přijatelném cenovém rozpětí" je v rozporu s evropským právem, principem právní jistoty a přístupem k soutěžnímu právu, který vyžaduje doložení materiálního narušení hospodářské soutěže.

Krajský soud se k „přijatelnému cenovému rozpětí“ vyjádřil na str. 14, 16 a 37 napadeného rozsudku. Na str. 14 napadeného rozsudku uvedl, že pokud stěžovatel „zpochybňoval koncept „přijatelného cenového rozpětí“, který žalovaný zvolil, a sice z toho důvodu, že je v rozporu s komunitární rozhodovací praxí, pak žalovaný svůj přístup vysvětluje od bodu 272. napadeného rozhodnutí, kde je využití komunitární judikatury na právě posuzovanou věc podrobně popsáno.“ Na str. 16 napadeného rozsudku pak uvedl, že „Jestliže tedy ve výroku žalovaný dovozoval nedostatek objektivně ospravedlnitelné cenové diskriminace, pak tento závěr není zpochybněn úvahami žalovaného o tom, za jakých podmínek a předpokladů by taková diskriminace mohla být objektivně ospravedlněna (tj. byla-li by udržena v přijatelném cenovém rozpětí).“ Na str. 37 napadeného rozsudku krajský soud uvedl, že „Jestliže pak žalovaný operoval s termínem „přijatelné cenové rozpětí“, pak mu nemůže být vytýkáno, že obecně žalobce v odůvodnění napadeného rozhodnutí nezpravuje o tom, v jakém případě a za jakých okolností by cenové rozpětí aplikované žalobcem bylo přijatelné (když mu vytýká nepřijatelnost žalobcem konkrétně zvoleného cenového rozpětí).“

Z citovaných částí napadeného rozsudku vyplývá, že krajský soud se pouze odvolával na závěry vyslovené Úřadem, které v plném rozsahu akceptoval. Přitom stěžovatel v bodě 124. a 125. žaloby konkrétně vytýkal Úřadu, že jeho postih je založen na nepřezkoumatelném konceptu jakéhosi blíže neurčeného „přijatelného cenového rozpětí“, jak již deklaroval v bodech 49 – 60 rozkladu a je v rozporu s evropským právem. V napadeném rozsudku však tato žalobní námitka není přezkoumatelným způsobem vypořádána.

9) nenaplnění znaků skutkové podstaty

Stěžovatel dále nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřoval v tom, že se krajský soud nevypořádal s jeho žalobní argumentací týkající se nenaplnění znaků skutkové podstaty ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže, resp. čl. 82 písm. c) SES, v podobě „srovnatelnosti transakcí“ a „znevýhodnění v hospodářské soutěži“.

Stěžovatel v žalobě namítal nesprávné právní posouzení srovnatelnosti transakcí (bod 144. a násl.). Na podporu této námitky uvedl celou řadu argumentů. Zpochybnil závěr Úřadu, že za shodné, resp. porovnatelné, přepravy lze považovat jen přepravy se shodnými vstupními parametry ovlivňujícími nákladovou složku ceny. Dále poukázal na relevanci znění čl. 82 písm. c) SES a na rozhodnutí Komise ve věci Scandlines Sverige AB v Port of Helsinborg. Namítal rovněž nesprávný postup Úřadu při zvolení jednotlivých srovnatelných transakcí a jeho pochybení spočívající v tom, že při jejich posouzení vzal v úvahu pouze kalkulační parametry vstupující do systému ISOČ a že se zabýval jen cca 1 % všech cen uplatňovaných na trhu.

Na tuto žalobní námitku krajský soud reagoval na str. 37 napadeného rozsudku tak, že se ztotožnil s argumentací Úřadu a uvedl, že Úřad „založil svůj závěr na tom, že žalobce poskytoval věcně tytéž služby, nicméně jednu jeho skupinu zákazníků tvořili takový zákazníci, u nichž nehrozilo riziko, že by tito zákazníci přešli k žalobcovým konkurentům, a druhou skupinu tvořili ti, u nichž takové riziko hrozilo, popřípadě ve vztahu k nimž žalobce usiloval o získání přepravy od konkurenčních železničních dopravců působících na relevantním trhu. Ve vztahu k těmto dvěma skupinám zákazníků za zjištěného skutkového stavu podle žalovaného nebylo účtování rozdílných cen v takovém rozpětí, jaké aplikoval žalobce, objektivně ospravedlněno.“ Dále pak uvedl, že žalobní argumentace působí na mnoha místech přesvědčivě,

ale podstatu stěžovateli vytýkaného jednání nezpochybňuje. V obecné rovině krajský soud přijal jak celkový koncept Úřadu při posuzování stěžovatelova jednání, tak považoval za zákonnou a věcně správnou jeho konkrétní argumentaci, kterou svůj právní závěr ohledně stěžovatelova jednání odůvodnil. Za klíčové označil jednak srozumitelné odůvodnění, proč se podle Úřadu jednalo o shodné nebo srovnatelné obchodní případy a jednak že stěžovatel aplikoval odlišné cenové podmínky po dobu cca čtyř let. Prokázal-li Úřad, že rozdíly cen dosahovaly až 50%, jde o jednání diskriminační. K tomu krajský soud dále uvedl, že v situaci, kdy se ztotožnil s argumentačními pasážemi napadeného rozhodnutí, nebyl důvod, aby je z tohoto rozhodnutí opisoval.

Otázka, zda rozdílné podmínky byly uplatňovány při shodném či srovnatelném plnění, je jednou z klíčových otázek při hodnocení naplnění skutkové podstaty zneužití dominantního postavení upravené v ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže. Podle názoru Nejvyššího správního soudu se však krajský soud touto podstatnou argumentací vztahující se k této otázce nezabýval v rozsahu, v jakém stěžovatel nesprávné posouzení srovnatelnosti transakcí v žalobě namítal. Pouze se ztotožnil s právním posouzením Úřadu. Stěžovatel však v žalobě zpochybnil hodnocení srovnatelnosti transakcí podrobnou argumentací a vytýkal Úřadu konkrétní pochybení. Proto tedy stěžovatel oprávněně namítal, že krajský soud se otázkou posouzení srovnatelnosti transakcí zabýval nedostatečně. Napadený rozsudek je proto v této části nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Krajský soud rovněž nijak nereagoval na související námitku, že závěry Úřadu o srovnatelnosti transakcí jsou nesprávné, neboť vycházel jen ze zcela minimálního vzorku cen uplatňovaných na trhu (bod 156. žaloby). Závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku tedy platí i ohledně této žalobní argumentace.

Nesprávné právní posouzení znevýhodnění v hospodářské soutěži stěžovatel namítal v bodech 157. až 167. žaloby. Argumentoval tím, že k naplnění tohoto znaku skutkové podstaty musí mezi dotčenými zákazníky dominantního soutěžitele existovat konkurenční vztah na navazujícím trhu a současně uplatňované rozdíly v cenách na předcházejícím trhu jsou pro jejich postavení v hospodářské soutěži významné. Úřad podle stěžovatele nemohl paušálně konstatovat zneužití dominantního postavení plošně vůči všem odběratelům bez rozlišení. Rovněž poukázal na nepřípustně extenzivní výklad pojmu „znevýhodnění účastníků v hospodářské soutěži" a na rozpor tohoto výkladu s výkladem v evropském právu.

Znevýhodněním v hospodářské soutěži se krajský soud v napadeném rozsudku zabýval opakovaně. Na str. 14 odkázal na body 324. a násl. napadeného rozhodnutí, kde se s touto otázkou vypořádal Úřad. Výslovně se k námitce nesprávné interpretace pojmu znevýhodnění vyjádřil i na str. 37 napadeného rozsudku, a to společně s argumentací k výkladu pojmu srovnatelnosti transakcí.

Krajský soud v napadeném rozsudku na žalobní námitku zpochybňující interpretaci pojmu znevýhodnění v hospodářské soutěži Úřadem sice reagoval, nicméně pouze v obecné rovině. S konkrétními stěžovatelovými námitkami uvedenými v bodech 157. až 167. žaloby se však nevypořádal. Za dostatečnou reakci nelze v této souvislosti považovat ani tu část odůvodnění napadeného rozsudku, ve které krajský soud zpochybnil relevanci žalobních námitek s tím, že se ztotožnil s Úřadem a uvedl, že jednotlivé stěžovatelovy argumenty, byť je

lze považovat za přesvědčivé, nezpochybňují podstatu stěžovateli vytýkaného jednání (str. 38 napadeného rozsudku).

Při vypořádání žalobních námitek je sice možné v určitých případech odkázat na závěry vyslovené v napadeném správním rozhodnutí s tím, že soud se s důvody uvedenými správním orgánem ztotožní, avšak tento postup nelze upřednostňovat před věcným hodnocením důvodnosti námitek a před vlastní argumentací. Takový postup může soud použít výjimečně, např. v situaci, kdy se argumentace použitá účastníkem správního řízení v opravném prostředku zcela shoduje s argumentací uplatněnou v žalobě, kdy se tedy vůbec nemění důvody, pro které je právní názor správního orgánu zpochybňován. O takový případ se nicméně v posuzované věci nejedná. Stěžovatel sice v žalobě některé argumenty uvedené v rozkladu zopakoval, ale zpochybnil i závěry vyslovené až v rozhodnutí o rozkladu.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že s námitkou týkající se znevýhodnění v hospodářské soutěži se krajský soud nevypořádal v rozsahu žalobního bodu. Argumentoval totiž pouze obecně a pouze parafrázoval závěry vyslovené v napadeném správním rozhodnutí. Nereagoval tedy na podrobnou žalobní argumentaci a ani neuvedl, proč ji nepovažuje za nepřípadnou či bezpředmětnou. Za této situace tedy Nejvyšší správní soud i v této části shledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

10) vylučovací efekt zkoumaného jednání stěžovatele

Podle stěžovatele nebyla stejně tak vypořádána žalobní námitka, že nelze dovozovat vylučovací efekt zkoumaného stěžovatelova jednání z jiných praktik (uzavírání smluv na delší doby, ujednání směřující k loajalitě zákazníků, závazky minimálního odběru), které jednak nebyly předmětem správního řízení a jednak se netýkají deliktu podle ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže a čl. 82 písm. c) SES (body 76. a 143. žaloby).

Ve vztahu k vylučovacímu efektu krajský soud na str. 37 napadeného rozsudku uvedl, že Úřad správně poukázal např. na bod 58 tzv. Discussion paper, na což odkazuje i sám žalobce. „Vylučovací efekt, který žalobce zpochybňuje, mohl být efektivně založen snahou žalobce uzavírat vyšší počet smluv na několikaleté období s jeho významnými zákazníky, což mělo udržet tyto zákazníky „u žalobce" – a zajistit tak jejich věrnost (strany 290 a 293 správního spisu), kromě toho některá ustanovení smluv vypracovaných žalobcem byla vedena snahou znemožnit volbu dopravce (strany 2817 a 2818 správního spisu). Stejně tak smluvní ujednání o minimálním odběru přepravovaného zboží podmiňující využití zákaznického tarifu a smlouvy uzavírané na období několika let, v nichž byly za nesplnění sjednaného minimálního ročního množství přepravy stanoveny sankce, vylučovací efekt podporuje."

Krajský soud sice těmito jinými praktikami stěžovatele argumentuje, dokonce se odvolává i na obsah správního spisu, ale konkrétně formulovaná žalobní námitka zůstává nevypořádána. Proto je opět nepřezkoumatelnost ve vztahu k této části napadeného rozsudku namítána důvodně.

11) nepřípustné směšování znaku materiálního narušení hospodářské soutěže se znakem v podobě „újma jiným soutěžitelům či spotřebitelům"

Krajský soud podle stěžovatele také nijak nereagoval na námitku, že Úřad nepřípustně směšoval dva znaky, které je třeba tvrdit a doložit pro účely závěru o naplnění skutkové podstaty upravené v ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže, a sice materiální narušení soutěže a újmu jiným soutěžitelům či spotřebitelům.

Krajský soud na tuto žalobní námitku uplatněnou v bodě 77, v němž stěžovatel vytýkal Úřadu, že zjevně zaměňuje újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům ve smyslu ust. § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže s materiálním narušením hospodářské soutěže ve smyslu ust. § 1 odst. 1 citovaného zákona, reagoval tak, že materiální znak zneužití dominantního postavení podle ust. § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže je dán vznikem újmy. Tou se správní orgány ve svých rozhodnutích podrobně zabývaly a závěry Úřadu jsou založeny na racionální úvaze opírající se o reálný základ (str. 36 napadeného rozsudku). Takové vypořádání velmi konkrétní stěžovatelovy argumentace, v níž mimo jiné uvedl, že „Narušení soutěže v materiálním smyslu se týká újmy hospodářské soutěži jako ekonomického jevu (negativní vliv na základní parametry hospodářské soutěže), zatímco újma soutěžitelům či spotřebitelům se již týká otázky dopadu na určité aktéry působící na trhu." má za následek nepřezkoumatelnost této části napadeného rozsudku.

12) nedoložení újmy jiným soutěžitelům či spotřebitelům

Podle stěžovatele se krajský soud řádně nevypořádal ani se žalobní argumentací ohledně nenaplnění a nedoložení znaku újmy soutěžitelům či spotřebitelům ve smyslu návětí ust. § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže. V žalobě (bod 77 a 172) stěžovatel Úřadu především vytýkal, že zaměňuje újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům ve smyslu ust. § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže s materiálním narušením hospodářské soutěže ve smyslu ust. § 1 odst. 1 citovaného zákona. Újma spotřebitelům nebo soutěžitelům se týká dopadu na určité aktéry působící na trhu a narušení soutěže v materiálním smyslu se týká újmy hospodářské soutěži jako ekonomickému jevu. Zmatení uvedených dvou znaků podle stěžovatele dokládá, že se Úřad doložením existence materiálního narušení hospodářské soutěže řádně ani nezbýval, tudíž ji nedoložil.

K této žalobní námitce krajský soud na str. 38 napadeného rozsudku uvedl, že „Pokud jde o újmu, ta byla ve vztahu ke spotřebitelům popsána v bodu 242. prvostupňového rozhodnutí a podle zdejšího soudu nejde o pouhou fabulaci, která by byla založena na pouhých domněnkách bez skutečného racionálního základu.“ Dále krajský soud poukázal na věrohodné podání újmy soutěžitelům v bodě 243. prvostupňového rozhodnutí, hodnotil závěry správních orgánů jako logické a přesvědčivé a uvedl, že pokud stěžovatel aplikoval rozdílné (nižší) ceny v případě konkurenčního střetu svému železničnímu dopravci, pak újma nepochybně jeho konkurentům způsobena byla, neboť jim byl jeho jednáním znesnadněn vstup na trh, což se logicky odrazilo v újmě na straně zákazníků těch subjektů, kteří stěžovateli přímo konkurovali.

Ani s touto žalobní námitkou se krajský soud podle názoru Nejvyššího správního soudu nevypořádal přezkoumatelným způsobem. V podstatě pouze odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a konkrétně formulované výhrady ke směšování újmy a nedoložení újmy v materiálním smyslu ponechal bez odezvy.

13) nenaplnění znaků skutkové podstaty podle ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže v souvislosti s jednáním vůči společnostem SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s.

Podle stěžovatele se krajský soud nezabýval jeho argumentací o nenaplnění znaků skutkové podstaty podle ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže (zejména srovnatelnost transakcí a znevýhodnění v hospodářské soutěži) v souvislosti s jednáním vůči společnostem SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s.

K hodnocení srovnatelnosti transakcí Úřadem stěžovatel v bodě 190. žaloby uvedl, že „nelze vůbec hovořit o uplatňování rozdílných podmínek na srovnatelné transakce (plnění). (...) [S]rovnatelnost transakcí je třeba posuzovat s ohledem na celkový obchodní kontext dotčených transakcí i postavení jednotlivých zákazníků. (...) Je zřejmé, že nejde z hlediska obchodního kontextu a postavení zákazníka o srovnatelnou transakci, když se jedná o obchod s přímým konkurentem (do jehož pozice se začaly stavět společnosti SPEDIT – TRANS a ŠPED – TRANS Levice), anebo o obchod se zákazníkem, který s ČD přímo nesoutěží, což výslovně potvrzuje i odborná literatura. K žádné diskriminaci tak vůbec nedošlo. Jelikož zde nebyli žádní zákazníci nacházející se v obdobné situaci, jak bez dalšího tvrdí Úřad (bod 253 napadeného rozhodnutí), se kterými by společnost ČD zacházela odlišně.“ Také v bodě 194. žaloby stěžovatel poukázal na to, že pro posouzení srovnatelnosti transakcí je důležitý i jejich obchodní kontext, včetně toho, zda se jedná o transakce s konkurenty či nikoliv.

K otázce srovnatelnosti transakcí lze vztáhnout odůvodnění napadeného rozsudku na str. 39 a 40, kde krajský soud uvedl: „V rámci celkového hodnocení žalobcova jednání je též podstatným důvod, pro který žalobce svoji politiku vůči těmto dvěma společnostem uplatňoval; žalovaný jasně popisuje, že tyto dvě společnosti vytvářely tlak, a sice tím, že se snažily žalobci efektivně konkurovat nabízením přepravy zboží přes území Slovenska, čímž byla zkracována délka přepravy realizovaná žalobcem v rámci území České republiky. Pak je závěr, podle kterého žalobce omezoval konkurenční tlak ze strany železničních nákladních dopravců, když fakticky bránil realizovat dopravu za s tím spojených výhodnějších podmínek, odpovídající skutkovým zjištěním. To je podstata argumentace žalovaného, a žádný argument žalobce, který snáší v žalobě, tento koncept nevyvrací. Shora uvedené je právě tím „obchodním kontextem", který žalovaný podle názoru zdejšího soudu (oproti názoru žalobce) řádně zohlednil. V zásadě celá argumentace žalovaného je právě na tomto obchodním kontextu vystavěna a zdejší soud se s ní ztotožňuje. (...) [Ž]alobce skutečně uplatňoval rozdílné podmínky vůči uvedeným dvěma společnostem oproti jiným zákazníkům – odběratelům železniční nákladní dopravy, neboť až do okamžiku zahájení žalobci vytýkaného jednání obě tyto společnosti splňovaly veškeré podmínky pro uzavření smluv za takových podmínek, za nichž je měli uzavřeny jiní zákazníci žalobce; pak splňovaly podmínky i pro uzavření či prodloužení smluv o centrálním zúčtování, to jim však žalobce znemožnil. Přestože tedy tyto dvě společnosti byly v obdobném postavení vůči žalobci jako jiní jeho zákazníci, v souvislosti s důvody, které zdejší soud shora zdůraznil, k nim žalobce postupoval odlišně než k ostatním."

Úřad argumentoval konkurenčním tlakem ze strany společností SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s. na podporu svého závěru o vyšší závažnosti jednání stěžovatele vůči těmto společnostem, zatímco podle stěžovatele byla konkurence, popř. potencionální konkurence, uvedených společností důvodem, proč nelze jeho jednání srovnávat s jednáním vůči jiným jeho odběratelům. Tím tedy zpochybnil naplnění jednoho z definičních znaků diskriminace vyplývajících z ust. § 11 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně hospodářské soutěže (srovnatelnost transakcí). Na tuto rozdílnou argumentaci účastníků řízení však krajský soud v napadeném rozsudku nereagoval, neboť pouze aproboval právní názor Úřadu. Zcela bez povšimnutí ponechal stěžovatelovou argumentací, že uvedené společnosti nebyly ve srovnatelném postavení s ostatními stěžovatelovými zákazníky vzhledem k jejich snaze konkurovat mu.

Stěžovatel rovněž namítal, že krajský soud se nevypořádal s jeho žalobní argumentací týkající se naplnění podmínky znevýhodnění v hospodářské soutěži. Jelikož v této souvislosti odkázal na argumentaci uvedenou v bodech 153. až 155. kasační stížnosti, kde se vyjadřoval k této otázce v obecné rovině, tj. nikoliv pouze ve vztahu k jednání stěžovatele vůči společnostem SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s., odkazuje Nejvyšší správní soud na závěry vyslovené v bodě 11).

V této části je tedy napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

14) nezákonnost přístupu Úřadu, kterým je stěžovatel nucen podporovat konkurenci

Podle stěžovatele se krajský soud rovněž nevypořádal s námitkami nezákonnosti přístupu Úřadu, v jehož důsledku je nucen podporovat svou konkurenci.

To, že Úřad svým postupem de facto nutí stěžovatele podporovat konkurenci, která se přímo snaží přebrat mu zákazníky, uvedl stěžovatel v bodě 198. žaloby jako jeden z argumentů v rámci námitky, že pro jeho postup vůči společnostem SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s. existovaly objektivně ospravedlnitelné důvody. Poukázal v této souvislosti jednak na spisový materiál, a jednak na rozhodnutí Komise ze dne 29. 7. 1987 ve věci č. 87/500/EEC:BBI/Boosey & Hawkes, OJ 1987 L286/36.

Krajský soud se sice námitkou, že pro postup stěžovatele vůči společnostem SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS Levice, a. s. existovaly objektivně ospravedlnitelné důvody zabýval na str. 39 a 40 napadeného rozsudku, výslovně však na uvedenou stěžovatelovu argumentaci nereagoval. I když se jednalo pouze o dílčí argument použitý v žalobě v souvislosti s důvody ospravedlňujícími jinak nepřípustné chování dominanta, nejde o argument marginální. To, že jej krajský soud ponechal mimo svou pozornost, má za následek nepřezkoumatelnost.

15) nezákonná multiplikace deliktů ke škodě stěžovatele

Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel spatřoval také v tom, že krajský soud vůbec nereagoval na jeho žalobní námitku nezákonné multiplikace deliktů k jeho škodě, neboť Úřad vyčlenil jednání vůči společnostem SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED TRANS Levice, a. s. jako samostatný delikt, ač je měl správně zahrnout do deliktu vymezeného ve výroku I. A. napadeného správního rozhodnutí.

Na tuto žalobní námitku (viz body 202. a 203. žaloby) skutečně krajský soud v napadeném rozsudku nijak nereagoval. Nejedná se přitom o argumentaci prima facie irelevantní. Namítá-li tedy stěžovatel v této souvislosti nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, je tento stížní bod důvodný.“

Krajský soud však v tomto rozsahu opět ponechal tyto žalobní námitky zcela bez povšimnutí přesto, že mají pro rozhodování o uložené sankci zásadní význam, takže nerespektoval právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku.

Pokud jde o dalších 15 stížních námitek účastníka řízení, v nichž vytýkal krajskému soudu nesprávné právní posouzení, ve vztahu ke dvěma z nich krajský soud respektoval právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem a těmi se také zabýval v napadeném rozsudku (posudek Centra dopravního výzkumu, v.v.i. a uplatňování podnákladových cen). K dalším 9 stížním námitkám nemohl Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku vyslovit žádný právní názor s ohledem na nepřezkoumatelnost jejich vypořádání krajským soudem. Jednalo se o námitky týkající se ad b) protokolace o důkazech provedených mimo ústní jednání (Nejvyšší správní soudu se omezil pouze na to, že odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 - 82); ad d) nekonzistence výroku a odůvodnění napadeného správního rozhodnutí; ad e) neurčitosti výroku; ad f) porušení zásady dvojinstančnosti; ad h) nové strukturování souběhu vnitrostátního a komunitárního deliktu rozkladovým orgánem (Nejvyšší správní soud se omezil pouze na to, že odkázal na svou stávající judikaturu); ad i) vymezení

produktového relevantního trhu; ad j) nesprávné vymezení postavení účastníka řízení na relevantním trhu; ad k) uplatňování rozdílných cen a marží za služby železniční nákladní dopravy a ad l) zneužití dominantního postavení účastníkem řízení vůči společnostem SPEDIT-TRANS, a. s. a ŠPED-TRANS, a. s. Také tyto žalobní námitky zůstaly i nadále přezkoumatelným způsobem nevypořádány přesto, že mají pro rozhodování o spáchání správního deliktu účastníkem řízení nezanedbatelný význam. Takže rovněž v tomto rozsahu nebyl respektován právní názor vyslovený Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku.

Zbývající 4 stížní námitky posoudil Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku jako přezkoumatelné, tj. námitku absence náležitého předmětu řízení; porušení legitimních očekávání; nemožnost postihnout účastníka řízení z porušení čl. 82 smlouvy ES před 2. 6. 2004 a nezákonnost postupu při uložení pokuty a stanovení její výše. První tři z nich vyhodnotil jako nedůvodné. Pokud jde o čtvrtou stížní námitku týkající určení posledního účetního období při uložení pokuty a stanovení její výše, byla tato otázka předložena k rozhodnutí rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu v souladu s ust. § 17 odst. 1 s. ř. s. V usnesení ze dne 24. 6. 2014, č. j. 7 Afs 57/2011 - 1234 pak rozšířený senát Nejvyššího správního soudu vyslovil právní názor, který formuloval v právní větě: *„Pojem „poslední ukončené účetní období " stanovený v § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění účinném do 31. 8. 2009, se při rozhodování o pokutě i v řízení o rozkladu vztahuje k období, které bezprostředně předcházelo době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně."* s argumentací obsaženou v odůvodnění citovaného usnesení.

Je tedy nepochybné, že převažující část žalobních námitek zůstala krajským soudem v napadeném rozsudku zcela opomenuta. Přitom jejich vypořádávání by nepředstavovalo v převažující míře úvahy pouze akademické, jež by nemohly stěžovateli sloužit jako konkrétní naznačení dalšího postupu, jak neoprávněně argumentoval v napadeném rozsudku krajský soud. Právě tím, že převážná část žalobních námitek podstatného významu pro věc zůstala bez jakékoliv reflexe krajského soudu, stěžovatel oprávněně poukázal na to, že po několika letech probíhajícího soudního řízení nebylo přezkoumáno meritum věci a že to má negativní dopad na jeho rozhodovací praxi. Stížní námitka uplatněná z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je tedy opodstatněná, protože krajský soud nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího správního soudu.

Z tohoto důvodu proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věta prvá s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším rozsudku se musí krajský soud v plném rozsahu vypořádat přezkoumatelným způsobem se všemi žalobními námitky při důsledném respektování vysloveného závazného právního názoru.

Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu